

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Három hónapra . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors térfogata 15 fillér. Többesüri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Törvényhatósági élet.

Gömör-Kishontvármegye közönsége július 27—28-án tartotta rendes nyári közgyűlését.

A gyűlésen a főispán gyengélkedése folytán *Bornemisza László* alispán elnökölt. Az elnököl alispán elfoglalván az elnöki széket, a szép számmal egybegyűlt tagok szíve melegével üdvözölvén és a nagy számban lévő fontosabb ügyeket különösen ajánlván a megyebizottsági tagok figyelmébe, a gyűlést megnyitja.

Napirend előtt Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő, megyebizottsági tag kér szót. Egyike vagyok azoknak, ugymond, ki örömmel látogatom a közgyűlést és mindenkor élénk figyelemmel viseltem a közügyek iránt; ez indított most is arra, hogy a vármegyének egy sérelmes intézkedésére felhívjam a megye közönségének és az alispánnak becses figyelmét. Nevezetesen nem régen egy szabályrendelet jelent meg a vármegye hivatalos lapjában, mely szerint nemesak a terhes szekerek, de a közlekedő kényelmes járművek, uri-kocsik is jelző táblával látandók el. Minthogy ezen szabályrendelet a f. év szeptember hó 1-én lép életbe és ezen intézkedést nem fogadja senki örömmel, ha már a terhes szekereket számmal, illetve ezt feltüntető táblával kell is ellátni, a kocsik ettől mentesíttessenek, illetve a szabályrendelet ez intézkedése változtattassék meg.

A felszólalás úgy látszik, az egész vonalon kedvvel fogadtatott s nyomban *Hámos László* nyug. főispán, megyebizottsági tag kelt fel annak pártolására. Részéről ő is osztozkodik *Szentiványi* véleményében s kéri a szabályrendelet megváltoztatását. Majd *Hevesy Bertalan* megyebizottsági tag érvel a sérelmes intézkedés ellen s ő azt proponálja, hogy a szabályrendelet joghatályilag függesztessék fel.

Ezen felszólalások után első sorban *Bornemisza* alispán, utána pedig *Lukács* főjegyző világoztatják fel a megye közönségét, hogy a vármegye, midőn megalkotta e szabályrendeletét, abban a sérelmes intézkedés benn nem foglaltatott, de ezt a kormányhatósági záradékolásnál vette fel az illető minisztérium a záradékba. Még *Fáy*

Árpád megyebizottsági tag szolt ezután a kérdéshez. Az ügy minden oldalról megvitattatván, az alispán terjesztett elő egy indítványt, hogy a szabályrendelet adassék ki neki átdolgozás végett, melyet az őszi októberi közgyűlésre be fog terjeszteni, addig pedig a nehézményezett szabályrendelet végrehajtása függesztessék fel. A közgyűlés ezen indítványt közhelyesséssel fogadta s ekként azt mint határozatot enuntialta az elnököl alispán.

A tárgysorozat szerint következett ezután az alispáni jelentés felolvasása, melyből mint nevezetesebb pontokat kiemeljük a következőket: Kegyeletes hangon emlékezett meg az alispán *Antony János* hercegi uradalmi pénztárnok, *Brodsky Gyula* hercegi uradalmi főerdész, dr. *Cserník Sándor* dobosnái polgármester, *Beeser Endre* ág. ev. lelkész, alesperes megyebizottsági tagok; *Pongrácz Pál* volt gyámpénztárnok és *Vályi Kálmán* garamvölgyi járási utbiztos gyászos elhunytáról. Indítványozza, hogy az elhunytak érdemei és a megye részvéte jegyzőkönyvbe iktattassék s erről a gyászoló család jkvi kivonaton értesíttessék.

Ezután a jelentés reá tér az ideí fősorozat leolvasására és eredményére, mely szerint:

Az eredmény általában, tekintettel a távollevők nagy számára, kielégítőnek minősíthető.

Ez évben a vármegye területén az állítási lajstromok szerint összesen állítandó volt 3931 állításköteles, (a mult évinél 70-el több) tényleg állított 2679 állításköteles, távol maradt a sorozástól a fősolgabírói járásokban 1079, a r. tanácsu városi járásokban 173, összesen 1252 állításköteles.

A hat fősolgabírói sorozó járásban az állítási lajstromok szerint állítandó volt 3517 állításköteles, távol maradt a sorozástól 1079 fő, az állításköteleseknek 29 % a; tényleg állított 2438 állításköteles. Ezekből besoroztatott az újonczjutalék javára 563 fő, a póttartalékba 166 fő, összesen 729 fő, tényleg állított állításköteleseknek 30 % a. Teljesen ismeretlen volt 106 fő, az állításköteleseknek 3 % a.

Az öt rendezett tanácsu városi sorozó járásban állítandó volt 414 fő, távol maradt a sorozástól 173 fő, az állításköteleseknek 41 % a. Tényleg állított 241 fő és ebből besoroztatott az újonczjutalék javára 40 állításköteles, a póttartalékba 11 fő, vagyis összesen 51 állításköteles, a tényleg állítottaknak 21 % a.

Utadó fejében a f. évre kivettett 213662 korona 63 fill., melynek behajtására a szükséges intézkedések megtéttettek.

A kivándorlást illetőleg:

Külföldre, legnagyobb részben Amerikába való kivándorlásra szolt utlevél elnyerése végett önálló kér-

vény beadott a folyó évi január hó 1-től június hó 30-áig bezárólag hivatalomhoz 1825 drb kérvény 2109 egyvén részére. A mult évinél 1577 drb kérvény nyel több, 1759-el több kivándorló részére.

Az aratási munkálatok a vármegye területén akadálytalanul folynak.

Az állategészségügy kedvezőtlennek nem minősíthető. Az óvintézkedések minden egyes esetben szigoruan megtéttettek.

A közgyűlés a jelentést észrevétel nélkül vette tudomásul és fogadta el.

A 202 számból álló bő tárgysorozatot azután pontonként vette tárgyalás alá a közgyűlés, melyek közül a nevezetesebb pontokat szintén kiemeljük.

A természeti emlékek fentartására a közgyűlés egy bizottságot küld ki.

Arad szabad kir. város megkeresése folytán az aradi vesztőhelynek a nemzeti tulajdonába való megvételére *Hevesy* és *Szentiványi* megyebizottsági tagok pártoló felszólalásai után a közgyűlés 200 koronát szavaz meg a vármegyei szabad rendelkezési alappól.

Abauj-Tornamegyének a kormányzó pártoknak egységes nemzeti program alapján leendő egyesítés érdekében a miniszterelnökhöz intézett feliratát tudomásul veszi a közgyűlés.

Ugyancsak tudomásul veszi Hajdúvármegyének az egyházi javak secularizációja tárgyában megküldött feliratát.

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés a magyar Automobil-klub elnökének felolvasott köszönő levelét, melyben a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a klub elnöksége abból az alkalomból, hogy a Henrik porosz herceg által vezetett gépkocsis-túra lefolyása alatt utaink a legjobb karban voltak és mindenütt a külföldinél példásabb rend uralkodott. Ezzel megdölte a külföld előtt az ellenségeink által rólunk terjesztett valótlan balvélemények.

Ragályi Gyula megyebizottsági és több bizottság tagjának egészségi okokból való lemondását a közgyűlés nem fogadta el, illetve erre érdemleges határozatot nem hozott. Abbeli határozatát fentartotta az őszi közgyűlésig.

Fontos vita tárgyát képezte a felsőtalusi körjegyzőségnek a ratkói járáshoz való csatolása. Az állandó választmány azt a határozati javaslatot terjesztette elő, hogy ezen körjegyzőség községei a ratkói járáshoz csatoltassanak. Mivel azonban az illető községek ez ellen erősen tiltakoztak, a közgyűlés az átesatolástól eltekintett és e körjegyzőséget továbbra is a tornaljai járásban hagyta.

A megyei távbeszélő hálózat kiépítése is élénk vita tárgyát képezte. Ugyanis az alispán azt jelentette, hogy a távbeszélő hálózat kiépítését azon körülmény akadályozza, miszerint a posta- és táviradaigazgatóság

TÁRCZA.

Széles uton . . .

Széles uton, ország-uton
Baka-nóta zendül szépen.
Ezredes ur kivont kardja
Csillog-villog a napfényben.

Itt, amott a faluvégen
Halavány lány, halvány asszony.
Pereg a dob, harsog a kürt . . .
„Edes anyám! . . .” „Edes mátkám! . . .”
S örömköny a poros arcon.

Villog a kard, perdül a dob.
Harsog a kürt, zeng a nóta.
S halvány arcu jó fiuknak
Könye hull a poros utra.

Magyar László.

Fürdői levél.

Iglófürdő, 1909. jul. hó 26.

Kedves jó Batyjak!

Nyilt levelmem minden jó barátomnak és ismerősömmel szolt; egy füst alatt és egytormán óhajtván leróni mindenkivel szemben atyafiságos baráti kötelességemet. Fogadjátok azért azt tőlem olyan szívesen, mint a milyen szeretetteljes emlékezéssel gondolok reátok! . . .

A ryárszolgálat profán élet mindennapi bujást-baját s gondját félrelökte, megszöktem hazulról egy kis pihenőre! . . . illetve nem is szöktem, hanem megszöktem a feleségem! . . . Odahagytam csendes kis hajlékom, oda szülőfalum tornyát, kedves gyermekimet, ke-

nyeres pajtásaimat, sok jó szomszédimat és ismerőseimet mind-mind a feleségem csalogató és ellenmondást nem tűrő parancsszavára. Hiába lovaltam, hiába bátorítottam magamat: „Be ne add a derekadat öreg! . . .” „Ha férfi vagy, légy férfi s ne hitvány gyöngö báb!” — mondogattam százszor . . . Hiába való volt minden bátorító biztatgatásom! . . . mert daczára hősies és kitartó ellenszegülésemnek, mégis csak kapitulálnom kellett az aszszonyi hatalom előtt! . . . Mit volt mit tennem? . . . gyöngö járszallagon engedtem magamat vezetettni általa egy gyönyörű üde fiatal fenyesektől koszoruzott kies vidék esimos kis fürdőcskéjébe, Iglófürdőre.

Szentül hittem magam is, hogy e tátrai hegyvidék csodálatos ékességének szomszédságában ezen oly szerényen meghuzódó, s a dr. Groó Béla fürdő-orvos által kiváló gondnal berendezett hidegvízgyógyfürdő telepen — a hol ez a szakképzett és finom modoru orvos, egyetértésben a körültekintő és figyelmes Schmor Oszkár fürdőgondnokkal szorgosan intézkednek a esim, tisztaság, rend és a esend fenntartása érdekében — majd csak lecsillapul felzaklatott kedélyem s nyugodt, békés, esendes oázisra találok e paradicsomi helyen és kipihenheti majd elcsigázott testem és lelkem, a küzdelmes élet összes fáradalmait.

Keserűen csalódtam. Az első két napon csak pompásan és szép rendben ment itt minden! . . . A tavalyi jó ismerősök ugyancsak üdvözölgettek, becézgettek, dícsérgettek, hogy mi hoztuk a vidám kedélyt s ezt a jó verőfényes időt stb. stb. (mert meg kell jegyeznem, hogy itt érkezésünk előtt pocsék esős idő járt.) De sőt már a második napon, ugy éjféltájban, esendes éjjeli zenével is meggyeskedtek fűszerezni éjszakai nyugodalmunkat! . . . Felébredve mély álmomból, az ablakon kitekinték és látám, hogy a cigánybanda a mi ablakunk alatt huzza a kesergőt! . . . Odaszólok az anyjukomnak: „Hallod-e lelkem! . . . úgy látszik, hogy ez a kitüntető figyelem

nekünk szolt, a miért a jó időt hoztuk? . . . Ugyan hogy gondolsz olyan bolondot! . . . mondja ő, türelmetlen idegeskedéssel. — Ez szöveget ütött a fejembe, de meg tel is borsolt. — Hirtelen felöltözököttem és kiléptem a Hungária korridorjára, hol ekkor már e szaloda összes hölgyei igéző éjjeli kosztümben orosz-japán háborut folytattak egymással, mindenik, magának vindikálván az éjjeli zene dicsőségét! . . . En hirtelen közbük toppantam, ők pedig szétrebbentek, mint a meglepett vadruccák. Megragadva ezt az alkalmat, gyorsan lefutottam megtudni a valót.

Odalent a cigányokat egy magam, korácsu gavallér uri ember kommandirozta, reájuk ordítván: „Ácsi more! . . . Képeddel alszom el! . . .” Erre elfutott a pulykaméreg s gyorsan elejébe léptem a tolakodó gavallérnak és kérdőre vontam ekképen: „Uram! . . . hogy merészel ön a feleségemnek éjjeli zenét adni? . . . Erre az ismeretlen Don Juan szemtelenül a szemem közé kacagott és így szoltott hozzám: „Nyugodjék le ön békében, kedves jó barátom, mert az éjjeli zene nem az ön kedves nejének, hanem a ki vagy alatta vagy felette lakik, a magy. kir. opera hírneves művésznőjének: Kordin Mariska kisasszonynak szolt, viszonzásul azon ritka műélvezetért, a melyben ma este elénekelt szebbnél-szebb ariáival, fürdői közönségünket részesíteni kegyes volt. — Szégyenletemben az állam a mellemre esett és szótlanul sarkonfordulva leboacsajtott orral kulogtam fel a szobámba — mitem szólva feleségemnek hősies kirohanásomról — s nesztelenül csusztam vissza ágyamba és aludtam tovább a boldog férjek megnyugtató édes álmát egész a késő reggelig.

Vasárnap reggelre kelve új meglepetés várt reám! . . . Fürdés után felöltözököttem, ugy 11 óra tájban, lementünk a feleségemmel együtt a Petőfi-térre sétálni, a hol ekkor fényesebbnél-fényesebb toilletkekben ott hemzsegett már az egész intelligens fürdő közönség, mint a méh raj;

most már jóval magasabb költségvetést adott be, mint azt annak idején kilátásba helyezte. A vármegye tehát nem kívánja a községeket magasabb költségekkel terhelni, s ennél fogva határozott kötelező intézkedést nem is tett: hanem az iratokat folytatódó tárgyalás végett ismét kiadja az alispánnak. Ahhoz pedig jóváhagyásával járult, hogy a tornajai járás községeinek e célra összegyűjtött pénze a takarékbán gyümölcsözőleg kezeltesse.

Balogtamási községnek azon határozatát, mely szerint a Rimaszombat-ratkói vasútra 10000 koronát szavaz meg, a közgyűlés jóváhagyta.

Ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés Sajószentkirály községnek állami elemi iskola felépítését és Putnok nagyközségnek pedig kórház és menház felépítését kimondó határozatát.

Jóváhagyja a közgyűlés Alsó- és Felsőbalog, valamint Uzapanyt községeknek a Rimaszombat-ratkói vasútépítésre megszavazott összegre vonatkozó határozatait.

Ugyancsak jóváhagyja Rimaszombat r. t. város képviselőtestületének is azon határozatát, mely szerint a vasútra 200.000 koronát szavazott meg.

A közgyűlés végül felhatalmazta az alispánt, hogy a megyei székházban létesíteni tervezett teherfelvonó, vízszivattyú és fafelaprító villamos berendezésre készítsen költségvetést és az októberi közgyűlésre mutassa be.

A közgyűlés csak f. hó 28-án a d. u. órákban nyert befejezést.

Értesítők.

A dobsinai m. kir. áll. polg. fiúiskola tizenkettedik értesítőjét a múlt tanévről *Hancu J.* Ede igazgató gondosan állította össze. Az első fejezet az elhunyt *Csermák Sándor* polgármester emlékének van szentelve, ki a gondnokságnak hat éven át tagja és 3 éven át elnöke volt, s szeretettel gondozta az iskola ügyét, majd a 36 éves korában elhunyt *Gáll János* tanárról emlékezik meg kegyelettel az értesítő, kinek emlékére 400 koronás alapítványt is létesített a tantestület. Az év történetéből megtudjuk, hogy összesen 139 tanuló volt az iskolában. A vörhenyjárvány miatt sok mulasztás volt, s a növendékek előmeneteli eredménye is kedvezőtlenebb volt e miatt, mint az előző tanévben. Általános kitűnő volt 10, jeles 34, jó 40, elégséges 11, elégtelen 35. Kitűnő növendékek voltak: I. oszt. Mikulik Pál, Osváth Árpád és Vulkán Frigyes. II. oszt. Jászberényi József, Poputh Tihámér, Rozslozsnik Ármán, Rozslozsnik Károly és Vulkán Pál. III. osztályban senki. IV. oszt. Rozslozsnik Jenő és Stempel László. A statisztikai kimutatások után *Szombathy László* az ifjúsági olvasókör elnöke közli jelentését, s a könyv- és szertárak gyarapodásáról végül az ifjúsági segítőegyesület működéséről találunk közleményt. Az általános tudnivalók, s a jövő tanévre vonatkozó értesítés fejezi be az értesítőt.

A rozsnyói róm. kath. főgimnázium tartalmas és sok gonddal összeállított ideji értesítőjét *Szmetka Ödön* igazgató teszi közzé. Tíz levélben a kiváló és nagy tudású igazgató sok-sok jó tanácsot ad az ifjúságnak. Ocséséhez intézi e leveleket, melyek mindenike világos, könnyen érthető kellemes olvasmány, s ha a növendékek figyelemmel olvassák és a böles tanácsokat megfogadják és követik, úgy biztosan boldogulni fognak. *Wahner Géza* költői lendületű ünnepi beszéde következik ezután. A bevégzett tananyag részletes ismertetése után a könyv- és szertárak gyarapodásáról referál az értesítő; majd az ifjúsági Révai önképzőkör működéséről találunk a közlést. Az önképzőkör *Ujlaky Rezső* tanár elnöklése mellett sikeresen működött, s 5 diszgyűlést tartott, s ünnepélyeket rendezett. A tanév eseményeiről részletes jelentés van külön fejezetben, s itt a tanári kar több tagjának társadalmi és irodalmi munkássága is meg van említve. A főgimnázium növendékeinek egészségi állapota általában kedvező volt, s az ifjúság több kirándulásban vett részt az évfolyamán. Az érettségi szóbeli június hó 1—4-ikéig volt *Jurkovich Emil* tankerületi főigazgató elnöklésével. Jelentkezett 30 rendes és 1 magántanuló, sikerrel állotta ki a vizsgát 29 tanuló, jeles volt: Csiskó

ugyancsak sűrűn bámulgatván, nem annyira egymást, mint inkább a pazarló fényes női öltözékeket. Egyszerre csak jóízű hahota és lélekből fakadó kacagás tört ki és futott végig a sétáló közönség sorain, a mi nagy zavarba hozott és teljesen kihozott a sodromból, mivel azt gondoltam, hogy az egész korzó az én éjjeli balsikeremen kacag. — Szerettem volna hirtelen eltűnni a föld színéről s idegesen sétálgatva alig mertem néha néha lopva felpillantani, mert minden felénk mosolygó nyájas arcban egy-egy kárörvendő kaján intrikust véltem feltekezni, a ki lekicsinylő kritikát regél rólam a vele sétáló partnerének. Nagy zavaromban majd levertem a lábáról a feleségemet, olyan izegve mozogva légtam mellette sétaközben, a miért ugyancsak korholgatott.

De különösen fokozta türelmetlen idegességemet a korzón látott női divatvilág seccsiós hóbortja, mely az ormótlanabbnál-formátlanabb női kalapok fitogtatásában érte el az izléstelenség netovábbját! No, hát ez a korzó valóságos női divat-kalap kiállítás ábrázolt, melyben a sétáló hölgyek reclam-modellként fitogtatták kifélezett izlésüket: egyik hatalmas széles virágkosarat, a másik különféle gyümölcsökkel telt nagy tálat, a harmadik méhkast, a negyedik sörös-tonnát czipelt kényesen a fején. De legszánandóbban nézett ki mindezek között egy végtelenül sovány, csörgő esontó Kotlik Zirzabella-féle alak, kinek vékony nyakát majd letörte a mosakodó-dézsát híven ábrázoló divatkalap, mely a kávé-eszéztől kezdve, egészen a palacsintásító tepsőig mindenféle konyhaeszközzel dusan fel volt díszítve. Ennek azonban méltó ellentétes pandántja egy alföldi buboskállya vastagságú néber vala, a ki rémítő nagy borzas fején ironikusan kicsiny tiroli vadász-kalapot viselt. No de aztán ezen az egy különleges modellen rajta is csügött ám minden divatsóvár irigy női szempár! . . . S mindezekből levonva a konzekvenciákat, előre is fogadtam merek ajánlani, hogy a jövő furdó szezonban már a

Pál, Ganszky Adolf, Istók József, Kósch Rezső, Pobozy Róbert. Az iskolában összesen 224 növendéket vettek fel, ezek közül 215 vizsgázott. Jelesek voltak: I. oszt. Györy Ferencz, Spisák József, II. oszt. Gaál Béla, Bertalan Imre, III. oszt. Piszony Emil, Tamás Lajos és Tomay Ferencz, IV. oszt. Szelez Rezső és Szobisek Jenő, V., VI., VII. oszt. senki, a VIII-ikban Kósch Rezső és Pobozy Róbert. Az ösztöndíjasok, segélyezettek és jutalmazottak névsora után a statisztikai adatok és a jövő tanévre vonatkozó tudnivalók közöltetnek.

A dobsinai, női kézimunka tanfolyammal egybekötött áll. polg. leányiskola 1908—1909-iki tanévről szóló értesítőjét *Halasi Jenő*, az intézet jeles igazgatója szerkesztette. Az igazgató évi jelentését azzal kezdi, hogy a vörhenyjárvány miatt sok mulasztás történt, s az intézet két hétig zárva volt. Az intézetben 154 növendéket vettek fel, a kézimunka tanfolyamra 26-an jelentkeztek. Kirándulások, ünnepélyek ez évben is voltak. Az értesítőben közölve vannak a rendtartási és tegyelmi szabályok az intézetben és lakáson, továbbá az egészségi szabályok, melyek tudása valóban fontos a növendékekre. A magánvizsgálatokhoz szükséges tudnivalók is részletesen közöltetnek. Következő fejezetek: Felügyelet, gondnokság, tantestület névsora, növendékek névsora, könyv- és szertárak, tanítási terv stb. A tanulási eredményének statisztikai kimutatásából megtudjuk, hogy I. osztályban 7, II-ban 3, III-ban 11, IV-ben 11, kézimunka tanfolyamon 10 növendéknek volt általános kitűnő osztályzata. Nevüket nem tudjuk, pedig megérdemelnék, hogy közölje az értesítő már példaadás szempontjából is. Két vagy több tantárgyból elégtelen egy növendék sem kapott. A jövő tanév az építkezés miatt október elsején kezdődik.

A nagyrozei m. kir. áll. felső kereskedelmi iskola értesítőjének 18-ik évfolyamát sok gonddal állította össze *Gyulay Sándor* igazgató. A múlt tanév történetére vonatkozó adatok közöltetnek első helyen. Az iskolába 87 tanuló iratkozott be, év végén 80-ra apadt a számuk. A magaviselet ez idén megjavult, s a koszt és szállásadók ellen időnként telmerülő jogos panaszt szanálását az internátus szervezésétől várják. A tanulmánygyenge, előképzettségük hiányos, de azért az előmenetel megfelelő volt. Az egészségi viszonyok kedvezőek voltak. Ünnepélyeket, kirándulásokat ez idén is rendeztek. A részletes tananyag ismertetése után a tanulók névsora következik, majd a statisztikai kimutatásokat találjuk. Az osztályzatok nincsenek közölve, csak a statisztikából tudjuk, hogy az alsó osztályban jeles rendű egy növendék sem volt, a középső osztályban 1 volt, a felsőben egy sem. Az érettségi vizsgára jelentkezett 14 tanuló. Ezek közül jeles érett egy sem volt, 10 sikerrel tette le a vizsgát, 4 szeptemberben javítóra utasított. *Biró Sándor* a kirándulásról referál, s a Kossuth önképzőkör sikeres működéséről találunk jelentést. Az iskolának 656 kor. 98 fillér utazási alapja is van. A tápintézet nagy gonddal vezetett, az internátus helyes eszméje közeledik a végleges megoldás felé. Ifjúsági betegségyelző egylet is van, melynek vagyona 556 kor. 92 fill. volt az év elején; az év végén 74 kor. 08 fill. Gépirást és gyorsírást is tanultak a növendékek közül többen. A szertárak és könyvtárak gyarapodtak a múlt évben. Iskolai hirdetés, s a jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke fejezi be a tartalmas értesítőt.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel telkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

A bolgár király I. Ferdinand a szentantali ősi Koháry kastélyból — hol családjával együtt nyaral. — átrándult Pohorellára kíséretével együtt. A fejedelmi vendég hétfőn visszatért a szentantali kastélyba.

Személyi hírek. *Bornemisza László* alispán és *dr. Forvet* Gyula megyei tb. főjegyző, a mai nappal kez-

legkisebb méretű női kalapokra derül fel a szeszélyes divatvilág napja.

Kalap nélkül, simára fésült hajjal, a saját feleségemen és a régi volt kedves principálisom özvegyén kívül alig egy néhány jó izlésű nő sétálgat szerény fekete egyszerűségében.

A családás, a bosszankodás üzött-üzött, mint szarvast az ebek — mert a nagy tene fény, pompa, ragyogás és csillogás sértette a szemem — s illa berek nád a kerek, ott hagytam a korzót és a feleségemet is, rohantam egyenesen a tenyvesnek, hogy a csendes magányban lecsillapítsam fellázadt indulataimat és megpihentessen erős próbára tett idegrendszeremet. S mentem mendégéltem, mignem egy jelzőtáblára találtam, melyen ez volt írva:

„A király-forráshoz.

Hűs forrás vár reád ott, hová ez ut vezet! . . . Gyöngyös vizéből inni, királyi élvezet!
Ha hozzá lágy kacsókból gulyást is kapsz talán? . . . No, ilyet nem pipáltak Lukullus asztalán! . . .”

E vers elolvasása után elhatároztam, hogy a király-forrást felkeresem és hűs vizénél lehűtöm bosszúságomat és szonjamat. Körülbelül egy órai bandukolás után elértem kitűzött célpomhoz. De a miket itt látnom kellett, felháborította minden jó érzésemet. A főléses kristálytisza vízi forrás körül piszok és rondaság tanyszott. Míg a forrás vize, valóban királyi élvezetet nyújtott még a legfinyasabb halandónak is.

Az ugynevezett királyforrástól körülbelül 10—12 lépésnyire áll egy magános elhagyott asztal s körülötte lócák, ettől balra egy völgy-végében szállításra váró nagy hasábfá rakás, kuszált rendtelenségben, ugy, a mint azokat a hegy oldalán lecsuszatták. Ez elhagyott asztal mellett helyet foglaltam és elgondolkoztam, hogy e kincseket érő bő vízi forrás elhagyottságának ugyan

dik meg nyári szabadságidejüket. Ezen idő alatt az alispán törvényszerinti helyettese *Lukács Géza* vmegyei főjegyző lesz.

Tanácskozás. A vidéki rendőrkapitányok orsz. egyesületének választmánya múlt vasárnap Budapesten értekezletet tartott, melyen id. *Badingi Gyula* városunk rendőrkapitánya is részt vett.

Telepvizsgálat. *Perezel Dénes* őrnagy, a debreceni méntelep parancsnoka július 29-én városunkba érkezett, 30-án a ménteleposztály legénysége felett szemlélt tartott s az ügykezelést is megvizsgálta.

Eljegyzés. Felsőkubini és deményfalvi *Kubinyi János* kir. közjegyző, a nagyrozei fiatalság agilis és közkedvelt tagja eljegyezte ölyvödi *Vad Margitkát*, ölyvödi *Vad Sándor* Karczag város volt főjegyzőjének szép és művelt leányát.

Dr. Deutsch Miksa helybeli jóhírű fogorvos ma, 1-én tartja eljegyzését Feleden, a rokonainál időző *dr. Rónai Adolf* nyug. törzsor os leányával: *Margitkával Szabadkáról.*

Halálozás. Pohorella vasgyárban július hó 22-én tragikus véget ért *Handó Pál* hercegi uradalmi pénztárnok fiatal felesége szül. *Murányi Mária.* A fiatal aszszony — két kis gyermek anyja — nem tudni mi okból — öngyilkossági szándékkal leöntötte magát petróleummal s aztán meggyújtotta ruháját. A 25 éves fiatal nő, ki házassága ötödik évét töltötte be, néhány pillanat alatt meghalt. Temetése július hó 24-én Pohorellán nagy részvét mellett ment végbe.

Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter *Molnár József* ügyvéd, rimaszombati lakosnak, mint a Rimaszombat-vidéki vasúti érdekelttség képviselőjének: a m. kir. államasutak Rimaszombat állomásától Osgyán, Fazekaszaluzsány és Pongyolok községek határain át a losonez-vidéki h. é. vasut Póltár állomásáig, továbbá ugyancsak Rimaszombat állomástól Tamási, Uzapanyt, Balog, Meleghegy, Bugyiktalva, Szilistye, Ujvárs, Ratkólehota és Ratkó községek határain át Ploszkóig, illetve Rákos, Kővi és Nandras községek érintésével a murányvölgyi h. é. vasut Jolsva állomásáig vezető útvonalra kiadott és Rimaszombattól Ratkóig vezető vonalrésznek keskeny nyomtáv alapul vételével leendő tervezésére is kiterjesztett előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbította.

Vereskő pusztulása. *Vereskő*, garamvölgyi virágzó telep f. hó 23-án földig égett. A tűz a jelzett napon d. u. 3—4 óra között akként keletkezett, hogy a plébánia szomszédágában kenyérsütés alkalmából valószínűleg nagyobb tüzet raktak és a kéményen kipattant szikra felgyújtotta a tetőzetet s a nagy szárazság és szélben pár perc alatt lángban állott az egész telep. Légték az összes Coburg-hercegi, tiszti, orvosi épületek, tanítói lakás és iskola, plébánia, vendéglő, postahivatal, szóval az egész telep a templom, a gőzfűrés és egy munkás-lak kivételével. A postahivatalban odaégett az összes pénz és az összes okmány. *Miklóská* Kálmán postamester és nővere mentés közben súlyos égési sebeket szenvedtek és kórházba szállítottak. *Gazdik* plébános és *Déry* tanító, valamint az uradalmi tisztek ezrekre menő károkat szenvedtek, több munkásnak is odaégett mindene. A hercegi épületekben okozott kár hozzávetőleg 75.000 korona, az ingóságok pedig 2500 korona. Beégett sok házi állat is. A helyszínen rögtön megjelent a járás derék főszolgabírája: *Tomory Géza*, ki, mióta a járást vezeti, már a 3-ik nagy tüzet éli át és az ezzel kapcsolatos fontos intézkedéseket teszi meg. Azonnal intézkedett, hogy a hajléktalanok menedékhelyet nyerjenek és élelmi czikkeikről is gondoskodott. Együttal távirati és terjedelmes jelentést tett az alispánnak. Jelentése alapján a mostan megtartott vármegyei közgyűlésből a megye közönsége 300 koronát utalványozott a leégettnek.

Uj iskola. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium megengedte, hogy a Rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság Rozsnyó bányatelepén magyar tannyelvű magán elemi népiskolát állíthasson fel.

A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága f. hó 29-én id. *Rábely Miklós* elnök-

ki és mi lehet az oka? . . . Vádoltam a furdó-igazgatóságot, gondnokságot és az erdészeti hivatalt egyaránt, hogy miért nem tudják érdeme szerint megbecsülni az őz természetnek ezt a kiváltságos ritka adományát? . . .

Berzenkedésemben elhatároztam, hogy egy kis mosdatást írok ez elhagyott forrásnál, melynek eredményét e levél keretében íme ide iktatom:

A „*Király-forrásnál*”.

Szép Iglófürednek gyöngykristály forrása,
Melynek e fényvesben aligha van mása,
Elhagyottan állasz. Sértő rondaságban
Féled bölintgató néhány ta árnyában.

Pedig beh más lennél, hogyha gondoznának! . . .
S ha czímedhez illón kicsinosítának! . . .
Bucsuhelye lennél sok furdóvendégnek . . .
S élveznék nektárod: fiatalok s vének.

De így? . . . Kristály gyöngyöd érdemetlen ontod,
Azért nem látsz te itt művelt vendég-frontot! . . .
Elhírd, a mit hozzád ösztintű beszédek:
„Kétszer nem keres fel jó izlésű lélek!”

Jer mi hozzánk lakni, szép Gömörországba! . . .
Majd szól ottan rólad sok szép magyar nótá! . . .
Hűs vized élvezni gyakran telkeresünk
S aranybányád fölé kupolát emelünk.

No! de majd csak felvidít és kibékít talán az a 7 tagból álló szintársulat, a mely épen ma érkezett Iglófüredre s nem különben a készülődésben levő művészi hangverseny és a fényes „Annabál” — a melyen azonban én előre kijelentem, táncolni nem fogok! . . .

Miután pedig a nóta elfogyott s a levelem is véget ért, a viszontlátásig Isten velünk! . . .

Törköly József.

lésevel ülést tartott, melyen a pénztár új másod-orvosa dr. *Sigmund József* is megjelent, s őt az igazgatóság nevében az elnök meleg szavakkal üdvözölte. Dr. *Sigmund József* az igazgatóság egyhangulag megnyilvánult előlegezett bizalmát megköszönte. *Molnár Lajos* ügyvezető-igazgató több baleseti és betegsegélyezési ügyet terjesztett elő, melyekhez az igazgatóság hozzájárult. A Sziggyártó Gyula lemondásával megüresedett igazgatósági alelnöki állásra egyhangulag megválasztották a kandidált *Altman Sámuel*-t, ki a belé helyezett bizalomért köszönetet mondott az igazgatóságnak. Tudomásul vétetett az állami munkásbiztosító hivatal leírata, melylyel a putnoki alkalmazottaknak beadott azon fellebbezését, hogy az általuk megválasztott dr. *Gábor Nándor* legyen a pénztár második putnoki orvosa, végleg elutasította. Remélhető, hogy most már a mesterségesen felzaklatott kedélyek letognak csillapodni Putnokon. Több igazgatói és elnöki előterjesztés után az ülés véget ért.

Postagalambok elbocsátása. Ma reggel 9 órakor három postagalambot bocsátanak fel városunkban. Geduly Géza gyógyszerész és Kern Adolf takarékpénztári tisztviselő, mint halljuk, Budapestre kapják a postagalambokat s ugyanoda indítják vissza. Mult héten Losonezról indítottak utnak Budapest felé három ilyen postagalambot az indulási idő pontos jelzésével s a galambok 1 óra 30 perc alatt érkeztek el Budapestre.

Uj állatorvosi állás. A m. kir. földmivélségi miniszter Ratkó székelyhelyi egy új járási állatorvosi állást szervezett, az új járási állatorvos hatásköré a következő községekre fog kiterjedni: Ratkó, Szirk, Ratkósebes, Poloszkó, Filler, Gerlicze, Turesok, Rónapatak, Dombosmező, Kopárhegy, Gömörhegyvég, Balogér, Ratkószuha, Ujvávár, Gömörispánmező, Kisborosznok, Ratkószabadi, Gömörrepás, Szásza, Balogrussó, Baradna, Eszterés, Gömörlipőcz, Dobrapatak és Szeleste.

Közgyűlés. A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi augusztus hó 15-én d. e. 8 órakor tartja Tornyaján a „Fehér-ló szálloda” nagytermében rendes évi közgyűlést, melyre az egyesületnek tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

Tűzesség átvonulása. A miskolci 17-ik tűzrezede egy része ma, vasárnap délelőtt városunkba, s holnap hétfőn délben a másik rész vonul át városunkon, s az itteni pihenő után folytatja útját Losonez felé. A tűzreke Nagyszalatnyára mennek harezásati lögyakorlatok tartása céljából. A losonezi gyalogezred — mint halljuk — e hó végén, augusztus 25-én vonul át városunkon, hogy a szokásos őszi lögyakorlatokon részt vegyen.

Tennis-mulatság. A helybeli tennis-társaság tegnap este a Széchenyi-kert kioszkjában társas vacsorával egybekötött igen sikerült táncmulatságot rendezett. Ugy halljuk, hogy a szezónban e mulatság még meg fog ismételtetni.

Befutott gyermek. Liezén f. hó 20-án Dudor Erzsébet, egy 10 hónapos kis gyermek — mialatt anyja a lakásból távozott — fekvő helyéről egy nagy dőzsa vízbe esett, s mire anyja bejött, a kis gyermek a vízbe fuladt. A nagyrocezi kir. járásbírósg megindította az eljárást a gondatlan szülő ellen.

Tűz. Folyó hó 27-én a Tompa-utczában nagy veszedelem fenyegette a Tompa Mihály szülőházát. Este felé két apró gyermek gyúfával játsza, meggyújtott a színbén egy szalmazsákot. A lángok már a szomszéd falára csapkodtak, mikor észrevették a veszedelmet, s még mielött a tornyos félreverte volna a harangokat, sikerült eloltani a tüzet.

Lódijazás. A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület a folyó évi augusztus hó 8-án Rimaszécsen, augusztus 15-én Tornyaján anyakancza és esikódijazást rendez. A díjazás mindkét helyen a vásártéren lesz megtartva s kezdődik délelőtt fél 9 órakor.

A dobsinai jégbarlang jubileuma. A dobsinai jégbarlang jubileumi nyári koresolyáimnapélya vasárnap jól sikerült. A nagy számban érkezett vendégek kocsikon és több automobilon jöttek Poprád és Dobsina felől és 11 órakor vonultak tel hosszú sorban a Koresolya nagyszállótól a 969 méter magas tekvő barlanghoz. Itt a bejáratnál megpihentek a vendégek. Pontosan 12 órakor a szomszédos Eleskő hegy tetejéről három mozsárgyú lövés jelezte az ünnep kezdetét. A cigányzenekar rázendített a hagyományos jégkeringőre s a vendégek lementek a barlangba. A nagy teremben, az ünnepély tulajdonképeni színhelyén, körülbelül ötszáz vendég gyűlt össze, hogy Novák Károly és Richter Marcelline, az ez idei budapesti páros koresolyaverseny nyerteseinek mutatványaiiban gyönyörködjenek. Feltűnt még a műkoresolyázók sorában Steiner Hugó és Bach Miksáné, a kik közreműködésükkel szintén hozzájárultak a nap sikeréhez. Részt vettek még a koresolyázásban a számos idegenen kívül: Hudopkó Istvánné (Kassa), Benedikty Kálmánné, Sztankovics Károlyné, Fejér Malvin, (Dobsina), továbbá Markó Milli, Bernáth Margit, dr. Aczél Ilona Budapestről stb. A cigányok zenéje után egy turista diákesapat kitűnő tárogatósa: Végh Lajos szebbnél-szebb nótákat játszott. A műkoresolyázók mutatványai után a vendégek megtekintették a barlangnak csodás alvilágát, ahol a pokol részén 120 méter hosszú átjáró van, amelyet ez évben adtak át a használatnak. Négy órakor ért véget az ünnepély, melyet fényes lakoma követett, melyen a rendező *Markó Miklós*-t is felköszöntötték.

Hatósági mérsárszék. Arról értesülünk, hogy Rozsnyón már hetek óta hatósági mérsárszék van felállítva. Ez üdvös intézkedést ideje lennie egyszer már nálunk is életbeléptetni.

Kegyetlen apa. Péterfalán július 24-én egy lakadalomba volt *Mátyás József* juhász 23 éves fiával: Jánossal. Itták bőven a hegylevét, s aztán — mint ilyenkor szokás — összevesztek valami felett. *Mátyás József* dühében egy fejszével fejbe vágta fiát, kit súlyos sérüléseivel szállították a kórházba.

Verekedő cigányok. Nagyszuhán július hó 28-án *Csonka Bálint* cigányt társa *Polgyo János* kis bal-tájával előzetes szóváltás után ugy fejen ütötte, hogy Csonkát másnap be kellett szállítani a kórházba.

Érdekes falragaszokat láthatunk 2 nap óta városunk nevezetesebb pontjain. Az alkoholelenez mozgalom eredménye az érdekes falragasz, melyen láthatja az ember a szesz, különösen pedig a pálinka romboló

munkájának hatását az emberi testre. Ajánlanánk, hogy faluhelyen is intézkedne a hatóság ennek kiragaszítása iránt s vállalkozónak olyanok, kik az elrontott népet felvilágosítanak.

A térzene befejezése. *Oláh Gyula* zenekara július hó 30-án, pénteken az idén utolsó térzenét adta az Erzsébet téren. Közönség ez alkalommal is bőven volt s élvezettel hallgatták a szép nótákat.

Mulatság. A helybeli iparosok nyugdíjintézete javára ma délután a Polgári olvasóköri udvari helyiségnek köröndjén 1 korona belépti díj mellett táncmulatság lesz. A mulatság kezdete 4 órakor. Felhívjuk a közönség figyelmét a kedélyesnek ígérkező mulatságra.

Anna-bál. A eszi hagyományos Anna-bál f. hó 24-én folyt le a fürdő-vendéglő helyiségében. Bár a bál igen jól sikerült s válogatott előkelő közönség vett részt azon, mégis a régi Anna-báloknak — a jelenlévők számát illetően — már csak árnyéka volt e bál. A magyaros jó kedv meg volt, volt szép leány is és ügyes táncos is, de nagy részben idegen fürdő-vendégek. A vármegyéből alig láttunk valakit — a eszikeket kivéve. Reméljük, hogy jövőben ismét tel fogják keresni a vármegyei családok e kellemes mulatságot.

Hidegvíz gyógymód. A gőzfürdővel kapcsolatban egy kiváló szakértővel bíró egyén látja el az idegyógyoság miatt s általános testi erősödés céljából odafordulókat. Azok, kik akadályozva vannak abban, hogy gyógyfürdőbe menjenek, orvosi utasítás, esetleg orvosi felügyelet mellett is rendszeresen használhatják a szakszerű hidegvíz gyógymódot, melynek hiányát régóta éreztük.

Vasutasok mulatsága. A magyar királyi államasutak Tiszolcz állomásának állomási és vonatki-sérő személyzete augusztus hó 8-án, a eszeve forrásnál *Kollmann Károly* máv. felügyelő, losonezi forgalmi főnök védnöksége alatt zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 2 órakor. Belépti díj tetszés szerint. A tiszta jövedelem a vasutas árvaék telsegélyezésére fog fordítani. Esős vagy más kedvezőtlen idő esetére fedett helyiségről gondoskodva van.

Műkedvelő előadás. Rimatamástalán július 25-én a műkedvelők óriási érdeklődés mellett játszották el Szigligeti örökbeeső népszínművét „A Toloncz”-ot. A közönség zsufolóság megtöltötte a nézőteret, s mindvégig élénk figyelemmel és tetszéssel kísérte a műkedvelők ügyes játékát. Mindegyik közreműködő meglátszott az igyekezeten, s a szerepek alapos tanulmányozása. A városból igen sokan vettek részt a sikerült előadásban, mely a jótékonycélra is szépen jövedelmezett. Az előadást kedélyes táncmulatság fejezte be.

Hangverseny Ratkón. A gömöri ág. hitv. ev. esperesség augusztus 2-3-án Ratkón tartandó közgyűlése alkalmából aug. hó 2-án a város háza nagytermében a rozsnói kerületi leányiskola javára táncmulatsággal egybekötött jótékonycélú hangversenyt rendeznek.

Hangverseny Nagyrőczen. A vármegyei ált. tanítóegyesület ez évi közgyűlést július hó 8-án Nagyrőcze városában tartotta meg, a mikor emek a derék városnak vendégszerető lakossága mindent elkövetett, hogy a vármegye nagyszámában egybegyűlt tanügyi munkásai jól és kellemesen érezzék magukat a két napra egybehívott gyűlés ideje alatt. Az a páratlan szívesség, magyaros vendéglátás, melyben részesültünk, sokáig teszi teledhetetlenné a tanítószágra azt a pár napot; az a művészi színvonalon álló hangverseny pedig, mely a közgyűlést megelőző este tartott, méltán dícséri Nagyrőcze város társadalmi életét, intelligens lakosságának nemes lelkesedését. A hangverseny az „Erzsike kabát-kája” című gyermek-színlelőadással vette kezdetét, melynek kisebb és nagyobb szereplői derekasan állották meg helyöket. A következő számban három gyermek zongora játéka gyönyörködte a hallgatókat, majd *Magyar Gyula* alkalmi szavalata aratotott nagy sikert és elismerést. *Székely János, Gócsa András, Nagy Lajos* és *Schmidt Róbert* quartettje, ifj. *Leucy László* cimbalomjátéka, *Schmidt Jenő* vig monológja és *Becht Gyula* zongorajátéka a hangversenynek egy-egy sikerült számai voltak. Az este két kiemelkedő pontját azonban *Neogrady Dóra*-nak, *Neogrady Antal* festőművész leányának éneke és táncza töltötte be atyja zongorakíséréte mellett. A hangversenynek ez a két száma magasan multa felül az ilyen vidéki hangversenyek átlagos színvonalát, mondhatni, hogy egy művésznő ragyogtatta itt ritka tehetségét. A teljes erkölcsi siker mellett a hangverseny anyagi tekintetben is szép eredményt mutathat fel, mert a tiszta jövedelemből a vármegyei tanítóegyesület „Segélyalapja”-ra is, valamint a helybeli áll. elemi iskola tanulóinak „Segélyalapja”-ra is külön-külön 157 korona jutott. Elismerés illeti Nagyrőcze város derék lakosságát s há-lás köszönet azoknak, a kik a hangverseny sikerét nemes munkával, ügybuzgósággal mozdították elő. Há-lás köszönet a rendező-bizottságnak, *Lechniczky István* igazgató-nak, a ki táradtságot nem ismerő lelkesedéssel készítette és segítette elő a hangverseny sikerét. Há-lás köszönet a hangverseny szereplőknek, főleg pedig a *Neogrady mű-vész-családnak* a teledhetetlen élvezetért.

Méhézmunkás tanfolyam. A földmivélségi miniszter a gödöllői m. kir. állami méhézeti gazdaságban a folyó évben szeptember hó 15-én megkezdődő két éves méhézmunkás tantolyamra pályázatot hirdet. Felvétetik hat olyan egyén, kik 16. életévüket betöltötték, de 35. életévüket még tul nem haladták. A felvételt kérő es egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földmivélségi miniszterhez (Budapest, V. Országház tér 11.) augusztus 15-ig okmányokkal felszerelve kell benyújtani. A pályázni óhajtok felvilágosítást nyerhetnek vármegyénk kir. tanfelügyelőjétől.

Zab, széna stb. szállítás. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a debreczeni m. kir. áll. mentelep parancsnoksága a Rimaszombat állomáson elhelyezett katonai legénység és az ugyanott levő ménállomány részére szükséges kenyér, zab, széna, alomszalma és kemény túzifa szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb t. év augusztus hó 26-ának d. e. 10 órájáig a telep számvevő irodájához, Debreczen, nyújtandók be.

Baleset. A villanyos vezeték sodronyának át-helyezésénél f. hó 29-én csaknem végzetes baleset történt.

A Kossuth-utca sarkán ugyanis a házhoz támasztott létra egyik foka kitörött, s a vezeték megerősítésével foglalkozó villanyos szerelő *Szlatvinsky József* mintegy 7 méter magashól lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett.

Szerkesztői üzenet.

Cz. E. A küldött kéziratot megkaptuk és alkalomlag sorát ejtjük, de már most értesítjük, hogy a tárczaközléménynek legfeljebb két száma szabad terjednie, mert hosszabbat nem közlünk.

T. J. Iglófi. Legszívvelősebb üdvözlétünket küldjük! Örömmel várjuk a „mások” is. Kellemes üdülést kívánunk!

Ha nem irtad volna, akkor is tudnánk, hogy mily engedelmes férj vagy. — No de még sokan — igen sokan dícserekedhetnek ezzel, p. u. Pali collegánk is, ki már jó egészséggel hazakerkezett.

Árlejtési hirdetmény.

1253. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék el-helyezésére szolgáló épület folyosóinak, továbbá a rimaszombati kir. járásbírósg, ugyszintén a kir. ügyészség helyiségeinek és a felügyelete alatti fogháznak 1910., 1911. és 1912. évi világitásához évenként szükségelt mintegy 1730 kilogram **kőolaj** szállításának biztosítására a rimaszombati kir. törvényszék elnöki irodájában tartandó árlejtés határnapjál t. évi **augusztus hó 25-ik napjának** d. e. 9 órája tüzetik ki, melyre a vállalkozni kívánók 40 korona bánatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek addig is megtekinthetők az elnöki irodában, ugyanott az árlejtés napjáig 1 koronás bélyeg iven irt zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

A bánatpénzből 8 korona kir. törvényszék és kir. járásbírósg, 32 korona pedig a kir. ügyészség és a felügyelete alatti fogház részére szükségelt kőolaj mennyiség szállításának biztosításául szolgáland.

Rimaszombat, 1909. július hó 18-án.

Kolbay Sándor.

kir. ítélőtáblai bíró, elnök.

Uj! Czipő-üzlet. Uj!

Bérbeadó üzlethelyiség.

Szíves tudomására hozom a mélyen tisztelt vevő-közönségnek, hogy **czipész-műhelyemet folyó évi november hó 1-től a Deák Ferenc-utca 8. szám alatt czipőkereskedéssel** fogom kibővíteni. — A jelenlegi üzlethelyiségem november 1-től kiadó.

Tisztelettel

Kovács Zsigmond.

Kereskedő tanulóul

egy 13-14 éves fiu, a ki 1-2 gimnáziumi vagy polg. iskolai osztályt végzett, felfogadatik azonnal **Imreh Sándor** fűszer- és esemegkereskedésében **Rimaszombat.**

Bérbe kiadó birtok.

Bátka község határában és a göbisházi-pusztaban fekvő belsőséggben 4690, szántóföldben 270310, rébten 42204 és erdei gyeplegelőben 58796, összesen 376 magyar hold kiterjedésű, eddig házilag kezelt s összefüggőleg tagosított birtok, kényelmes uri lakóházzal, a Balogból vezetéken öntözhető konyha és gyümölcsös kerttel, berendezett magtár- és a szükséges gazdasági, lakó és egyéb mellék-épületekkel ellátva, a folyó évi **október hó 1-től hat évre** haszonbérbe kiadó. A birtok egész hoszában az államút mellett fekszik, a rimaszécsi vasuti állomástól 9 kilométer távolságra; helyben van posta és körjegyzői hivatal.

A részletes feltételekre nézve bővebb felvilágosítás nyerhető alólírott tulajdonosnál, Rimaszombatban.

Bornemisza László.

KORONA-levélpapír

50 csontszinü levélpapír 50 boritékkal

EGY KORONA.

TOMPA-levélpapír

ELEGÁNS, FINOM DOBOZOKBAN

50 darab csont-levélpapír,

50 drb. közkedvelt discret boritékkal

1 korona 20 fillér.

Egyedül kapható: **ifj. Rábely Miklós**

könyv- és papirkereskedésében RIMASZOMBAT.

Ugyanott

fényképező cikkek

dús választékban.

A Putnoki Hitelbank r.-társ. Igazgatósága közhírré teszi, hogy az **állandó jellegű** betétek után 500 koronáig netto . . . 4%, 501-től 5000 koronáig netto . . . 4 1/2%, 5001 koronától feljebb netto . . . 5%, a **változó betétek** után netto . . . 4%-os 2-2 kamatot és a tőkekamatadót fizeti.

Hirdetés.

Egri hegyi zamatos ó-vörös (bikavér), siller és fehér borokat. Egri zöld főzelékfélék, gyümölcsöket, csemege szőlőt, élő és levágott baromfiakat legolcsóbb árban szállítok. — Egy 5 kilos postauveg egri Bikavér franko 5 és 8 korona. — **LÁNG NÁNDORNAL EGERBEN,** (Hevesmegye.) — **Ára** ajánlatokkal azonnal szolgállok.

Pályázati hirdetmény.

993. sz. — A gömör-kishontvármegyei ratkói járáshoz tartozó **ratkói orvosi körben** üresedésben lévő **körorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen körhöz jelenleg Ratkó nagyközség, Szirk, Ratkósebes, Poloszkó, Filler, Gerlicze, Turcsok, Rónapatak, Kopárhegy, Gömörhegyvég, Balogér, Ratkószuha, Ujvásár, Gömörispánmező, Kisborosznok, Ratkószabadi, Gömörirépa, Szásza, Gömörlipóc, Dobrapatak és Gömör-rákos községek tartoznak; a m. kir. belügyminiszter ur jóváhagyása alatt álló új beosztás szerint azonban ezen községek közül négy előreláthatólag kiválik.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t.-cz. alapján 1600 korona kezdő fizetésből és 800 koronáig emelkedő 200-200 koronás korpótlékból áll; lakás bére, fuvar, rendelési, látogatási és működési díjai pedig a már megalkotott; de még belügyminiszteri jóváhagyás alatt álló szabályrendeletben vannak megállapítva. Javadalmazását képezendik továbbá a megállapított huszvizsgálati és halottkémlési díjak.

Megjegyzem, hogy az eddigi körorvos a Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaságtól évi 800 kor. tiszteletdíjat élvezett, a mire a megválasztandó körorvosnak is kilátása van, nagyobb számu trachoma-betegek kezeléseért járó s a m. kir. belügyminiszter ur által kiutalványozott évi 400 korona általán is annak idején előre láthatólag a körorvost fogja illetni.

Felhívom a pályázni óhajító orvosokat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-ában előírt és eddigi működésüket is igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 21-éig** bezárólag amennyivel is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást folyó évi augusztus hó 26-án, d. e. 10 órakor Ratkó nagyközségben, a község házában fogom megtartatni.

A megválasztandó körorvos állását folyó évi szeptember hó 1-én köteles elfoglalni.

Ratkó, 1909. évi július hó 24-én

Madarassy Iván, főszolgabíró.

Kiadó bolt — eladó ház.

A város legforgalmasabb helyén, az **Andrássy-utca és Tompa-tér sarkon** levő első számú emeletes házban egy kisebb bolt azonnal bérebe vehető. — **Kossuth-utca 41. számú** ház, szépen rendezett udvarral és kerttel eladó. Venni, vagy bérelni kívánók értekezhetnek: 1—*) **Andrási László** fényképésszel.

Árverési hirdetményi kivonat.

2847. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbírtokosok Országos Földhitelintézete végrehajtónak, Zibrin János végrehajtást szenvedő elleni 201 koronára 69 fillér s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Czákó községben fekvő s a czákói 75. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1. 5. 6. 15. 24. sor. 41. 838/b. 278/b. 743 b. hrszám és az urb. erdő s legelőből 240/17760 rész Zibrin János nevének álló ingatlanra 1000 korona;

a czákói 252. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1—19. sorszám alatti Zibrin János nevének 1/2 részben és Balyó Bálint és neje Sebők Rózália nevének 1/2 részben álló urb. ingatlanokra 2880 korona;

valamint ugyanezeknek a czákói 252. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. II. 1—2. sorszám 714. és 943. hrszámú legelő ingatlanokra 120 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltek, s annak megtartására határnapul **1909. évi augusztus hó 16-ik** napjának d. e. 10 óráját Czákó községébe a községi bíró házába tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házberadó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 100 koronát, 288 koronát és 12 koronát készpénzben, vagy az 1882. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1909. évi május hó 11-ik napján.

Dr. Musotter, kir. tsvzéki bíró.

A közönség figyelmébe!

A helybeli gőz- és kádfürdőben a fürdési idő **augusztus hó 1-étől** következőleg lett megállapítva:

- A gőzfürdő nyitva van:**
- 1. Urak részére:** Hétfőn, szerdán, szombaton egész nap reggel 6 órától 8 óráig.
Csütörtökön csak délig; vasárnap délelőtt rendes napi árak mellett; — **délután 50%** árengedménnyel.
- 2. Nők részére:** Kedden és pénteken egész nap reggel 6 órától este 8 óráig.
Csütörtökön **délután 50%** árengedménnyel.
Porcellán és kádfürdők mindig egész nap nyitva vannak reggel 6—8 óráig.
Ugyancsak naponta reggel 6-tól este 8 óráig a **közönség rendelkezésére áll a szakszerű vezetés mellett rendezett hidegvíz gyógyfürdő is, mely különösen ideggyöngye, neurastheniás egyéneknek kiválóan ajánlatos. A kezelés orvosi utasítás szerint történik!**

Díjszabás a következő:

Egyszeri fürdőre — dörzsöléssel és tyukszemvágással — gőzfürdő-jegy	1 K 20 fill.
12 bérlet-jegy	12 K — fill.
Tanuló-jegy darabonként	— K 80 fill.
Egy porcellán-fürdő lepedő és törülközővel	1 K 20 fill.
Kádfürdő-jegy	— K 60 fill.
Lepedő	— K 16 fill.
Törülköző	— K 96 fill.

Rimaszombat, 1909. július 31.

Tisztelettel:

A fürdővezetőség.

Gyümölcs.

Mindenféle befőzni és enni való gyümölcs — naponta friss szállítvány — **Kecskemétről** a legmérsékeltébb áron kapható s öt kilós postakosarakban is megrendelhető Rimaszombatban:

IZSÁK SÁNDORNÁL,
Koháry-u., a Polgári Olvasókönyvtár szomszégedben.

A gazdaközönség szives figyelmébe!

Van szerencsénk a t. gazdaközönség szives tudomására adni, hogy gép- és áruraktárunkat **Koháry-utca 8. szám alatt** megnyitottuk. (10—12.)

Ez idő szerint raktáron tartunk:

motorcseplő készleteket, arató-, fűkaszaló, vető- és szénagyűjtő gépeket,

valamint mindenféle kisebb gazdasági gépeket

Előnyös összeköttetésünkkel fogva módunkban áll műtrágyát mm.-ként is valamint a esélési időnyre salgótarjáni kösenet, melynek kizárólagos képviselőtél bírnok is, jutányos áron szállítani.

Elvállalunk: **malom, téglá- és szeszgyár** berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett, a mennyiben kellő fedezet mellett 10—15 évi hitelt is nyújtunk. — Egyszerű levélbeli megkeresésre is a géposztályt vezető hivatalnokunk szives készséggel áll a t. közönség rendelkezésére.

Jelen hirdetésünket a t. gazdaközönség jóakaratu figyelmébe ajánljuk és kérjük b. megrendelésének lehetőleg idejében való beküldését, hogy azokat a legnagyobb gondossággal fogatosíthassuk.

Kérjük tisztelt fizetbarátainkat, hogy az eddig irántunk tanúsított bizalmukat és jóakarataikat részünkre továbbra is változatlanul fejtartani sziveskedjenek, melyre magunk érdemessé tenni mindig legfontosabb törekvésünk lesz.

A motor tulajdonosoknak különösen figyelmébe ajánljuk, hogy június 16-tól 12 motor szerelöt állandóan foglalkoztatunk, a kik szükség esetén az érdekeltek által igénybe vehetők.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R. T.

Könyvkötő tanulóul

egy 13—14 éves, jó magaviseletű fiú, irni-olvasni tudó, azonnal felvétetik **Rábely Károly** könyvkötészetében **Rszombat.**

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-u. 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a már hat év óta fennálló és a legjobb híreket örvendő

könyvkötészetemet

mindentféle legújabb rendszerű **gépek, divatos betűk, körzetek, diszító tárgyak** stb.-vel szereltem fel: miért is ajánlom **szolgálatkészségemet** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszerű és szolid kivitelben való elkészítésére.

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző és tanító urak, valamint a kaszinók, olvasóköri és énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pályafutásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén **megjelenek országos vásárok** alkalmával a raktáramon levő több mint **ötven különbözőféle kivitelű ima- és énekes könyveimmel**; a melyek a legjutányosabb áron csak nálam szerzethetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismétlen kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

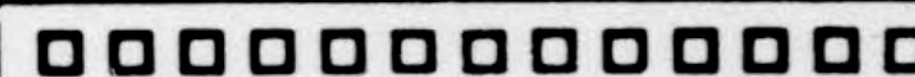

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeltetik.

Uj! Üzlet megnyitás! Uj!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **folyó évi augusztus hó elején — Kossuth-utca 1. sz., Kern-féle ház** (sark helyiségben), — egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

fűszer-, bor-, ásványviz- és csemege-különlegességi üzletet

nyitok, hol a legszolidabb alapokra fektetett üzleti elvem mellett áruimat a legelső termelőktől szereztem be, miáltal azon kellemes helyzetbe jutok, hogy áremelkedés nélkül is pontos kiszolgálás mellett a legfrissebb és legjobb árukat hozhatom forgalomba.

Azonkívül a téli időnyre társas összejövetelekre, jourokra szandvichek készítését, hideg felszelteket talakra, zsardintetteket díszes kosarakba ízléses díszítések mellett mindenkor díjmentesen elvállalok.

Bel- és külföldi szakismereteim által azon kellemes helyzetben leszek, hogy a n. é. közönség legmagasabb igényeinek is kifogástalanul eleget tehetek, miszerint a n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

IMREH SÁNDOR,

fűszer- és csemege-kereskedő Rimaszombat.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

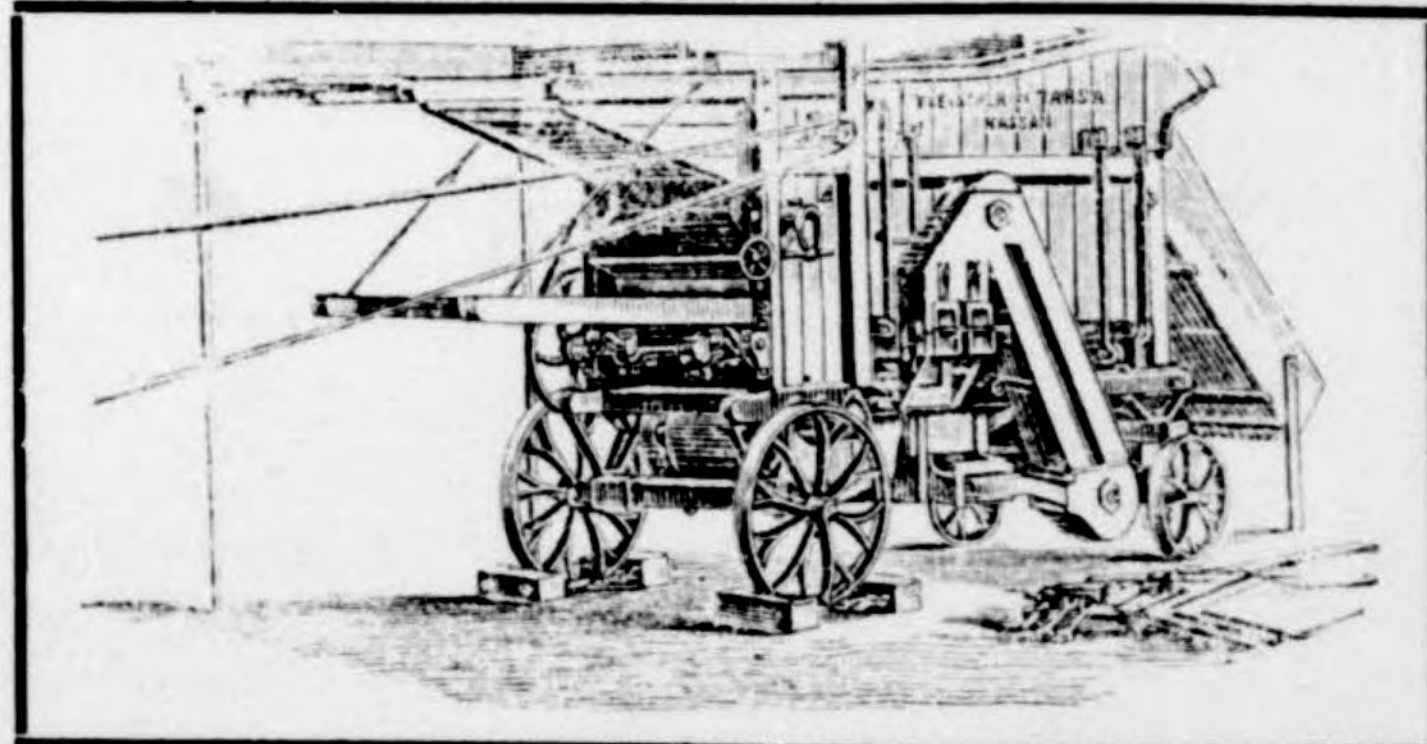
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával észszerűen s gondosan gyártott jöhrnevi gépeit a **nyári időnyre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy anélkül.

Backer- és magtár-robotait, továbbá mindenemű **szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat,**

szeszgyár-berendezéseket, mint p.: Henzefőzőket, czukrosítokat, maláta-, burgonya-zúszókat, malom-berendezéseket stb.

6—6

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntőlénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.